

MAMA VOOR DE KLAS

Veel scholen hebben het liever niet: leerkrachten die hun eigen kind in de groep hebben. Het gebeurt wel, soms noodgedwongen. Hoe is het om je eigen kind te straffen of om hem in een zorgtraject te begeleiden? “Regels zijn regels, ook voor mijn kinderen.”

Annefloor zit in groep 7 van basisschool de Kastanjehof in Hardenberg. Vandaag heeft ze les gehad van een invaller: haar eigen moeder, leerkracht Geesje Hekman. Vindt ze het niet raar als haar moeder ook haar juf is? “Nee hoor”, zegt Annefloor enthousiast. “Ze vertelt leuke grapjes en legt goed uit.”

Twee jaar geleden gaf Hekman haar dochter veel vaker les. Ze was haar vaste groepsleerkracht, tweeënhalve dag per week noemde Annefloor haar moeder ook juf. “Met de formatie kwam het zo uit”, vertelt Hekman. “Ik ging akkoord, op voorwaarde dat Annefloor het ook zag zitten. Het leek haar hartstikke leuk.”

Alleen Hekmans duopartner had bedenkingen. Het leek haar moeilijk om eventuele problemen met Annefloor met haar collega te bespreken. “Dat had ik me niet gerealiseerd. Aan de andere kant, we werkten al een paar jaar samen, dan zou ze geen schroom meer moeten hebben om moeilijke dingen aan te kaarten. Zo spraken we het ook af. Als er iets was, dan zou ze dat meteen zeggen.”

Hekman kijkt inmiddels terug op een ‘geweldig’ schooljaar waarin ze de juf van haar dochter was. Problemen bleven uit, moeilijke gesprekken hoefden niet te worden gevoerd. Maar veel scholen zijn huiverig om leerkrachten voor de groep van hun eigen kind te zetten.

“Je hebt te maken met een dubbele loyaliteit en dat kan best lastig zijn voor zowel het kind als de ouder die ook leerkracht is”, zegt directeur Henriëtte de Kieviet van de Bavo Basisschool in Haarlem. “Voor het kind ben je altijd eerst moeder of vader.”

Ook de emotionele betrokkenheid tussen ouder en kind is voor scholen een reden om leerkrachten niet voor de groep van hun eigen kind te zetten. Emily Meerwijk, leerkracht op basisschool de Trimaran in Den Helder, beaamt dat het soms moeilijk is om haar moedergevoelens uit te schakelen. Twee dagen per week staat ze voor groep 4/5, de groep van haar dochter Aileen.

“Een tijdje terug duwde een andere leerling Aileen in de pauze met haar hoofd in de prut”, vertelt Meerwijk. “Huilend en met een buil op haar hoofd kwam ze naar me toe.” Als moeder was Meerwijk het liefst meteen op het meisje dat haar dochter had geduwd afgestapt. “Maar ik deed twee stappen naar achteren en liet het aan een collega over. Ik beet op het puntje van mijn tong toen die zei: Los het samen maar op.”

Toch vindt Meerwijk het vooral een uitdaging om haar dochter les te geven. Aileen is een zorgleerling, die op cognitief gebied extra ondersteuning nodig heeft. “Ik vond mezelf dé persoon om haar te begeleiden. Ik wist hoe ze in elkaar stak en hoe ik haar het beste kon helpen.”

De werkelijkheid bleek anders. “Als moeder was ik heel strijdbaar, ik deed er alles aan om de beste hulp voor Aileen te krijgen. Nu ik haar juf ben, moet ik schipperen om haar te kunnen helpen, ik heb nog 27 andere kinderen die aandacht nodig hebben. Ik kan me er nu bij neerleggen dat ze de hulp die ze nodig heeft, niet altijd kan krijgen.”

Voor Aileen is het de normaalste zaak van de wereld dat ze les krijgt van haar moeder. Op school noemt ze haar moeder juf. Thuis zegt ze mama. En dat haar juf haar soms wat minder vaak een beurt geeft om elke schijn van voortrekkerei te voorkomen, daar zit ze niet mee. Niet alle kinderen kunnen daarmee omgaan. Mike, de zoon van Maritha Paarlberg, intern begeleider op de Theresia basisschool in Warmenhuizen, rende in groep 3 huilend de klas uit,

omdat zijn moeder – ze viel een dag in – hem maar geen beurt gaf. Paarlberg werd dan ook liever niet zijn vaste leerkracht, toen haar dat een paar jaar later werd voorgesteld: ze wist dat Mike daar moeite mee zou hebben. Maar de formatie liet geen andere mogelijkheid.

Vooral de eerste weken zocht hij bij haar de grenzen op. Was de groep stil, dan zei hij nog even wat. Paarlbergs moedergevoelens belemmerden haar niet om hem op zijn gedrag aan te spreken. “Regels zijn regels, ook voor mijn kinderen. Toen hij dat wist, was het erg leuk om hem in de klas te hebben.”

Privé en werk zijn met een eigen kind in de groep heus goed te scheiden, vindt ook Aad de Ligt, leerkracht van de Polyanderschool in Dordrecht. Zoon Arno zit in zijn groep 8. “In de klas is hij gewoon een van de 26.” Al geeft De Ligt toe dat hij wel eens van de situatie gebruikmaakt. “Via Arno krijg ik op een andere manier inzicht in de klassensituatie, bijvoorbeeld via msn-gesprekken die hij met vriendjes voert. Dan vang ik op wie er op wie verliefd is of hoe ze de overgang naar het voortgezet onderwijs beleven. Met die informatie doe ik meestal niets, maar ik vind het wel aardig om te weten dat ze sommige dingen soms heel anders beleven dan ik denk.”

Je eigen kind in de klas? Hoe doe je het dan met...

Huiswerk

Aad de Ligt: “Ik vraag mijn zoon Arno gewoon hoe het ermee staat, zoals ik dat ook zou doen als hij niet mijn leerling was. Maar ik ga hem echt geen bijspijkerles geven, omdat ik precies weet wat hij nog moet oefenen. Dat doen andere ouders ook niet.”

Rapportcijfers

Emily Meerwijk: “Rapportcijfers maak ik voor mijn dochter zoals ik ze voor elk kind maak, op een eerlijke manier. Het heeft geen zin om resultaten mooier te maken. Daarmee zou ik mezelf en haar voor de gek houden.”

Oudergesprekken

Maritha Paarlberg: “Mijn man ging op gesprek bij mijn duopartner, ook al wist ik alles al. Kinderen hebben het er de volgende dag toch met elkaar over. Ik wilde niet dat Mike en Lisa dan moesten zeggen dat hun ouders niet waren geweest.”